

CELE 40 DE RECOMANDARI FATF

Introducere

Metodele și tehnicile de spălare a banilor se schimbă în funcție de măsurile luate pentru combaterea acestui fenomen. În ultimii ani, Grupul de Acțiune Financiară Internațională (FATF)¹ a observat apariția tot mai frecventă de combinații sofisticate de tehnici, cum ar fi folosirea tot mai intensă a persoanelor juridice pentru a ascunde adevărații proprietari și controlul lor asupra castigurilor ilicite, și folosirea pe scară largă a profesioniștilor independenți pentru furnizarea de consiliere și asistență în spălarea fondurilor provenite din infracțiuni. Acești factori, combinați cu experiența câștigată de FATF în procesul de stabilire a Țărilor și Teritoriilor Necooperante (NCCT) și un anumit număr de inițiative naționale și internaționale au determinat FATF-ul să revizuiască și îmbunătățească cele 40 de Recomandări într-un nou cadru mai cuprinzător de combatere a spălării banilor și finanțare a terorismului. FATF îndeamnă acum toate țările să întreprindă toate etapele necesare pentru a aduce sistemele lor naționale de combatere a spălării banilor și finanțării terorismului în deplină conformitate cu noile Recomandări FATF și să implementeze efectiv aceste măsuri.

Procesul de revizuire a celor 40 de Recomandări a fost unul extins, deschis membrilor FATF, ne-membrilor, observatorilor, sectorului financiar și altor sectoare afectate și părți interesate. Acest proces de consultare a generat o gamă extinsă de contribuții, care au fost luate în considerare în procesul de revizuire.

Revederea celor 40 de Recomandări se aplică în prezent nu numai combaterii spălării banilor, ci și finanțării terorismului și, atunci când se combină cu cele 8 Recomandări Speciale privind Finanțarea Terorismului prezintă un cadru îmbunătățit, cuprinzător și consistent de măsuri pentru combaterea spălării banilor și finanțării terorismului. FATF recunoaște faptul că țările au sisteme juridice și financiare diferite și, în consecință, nu pot toate să ia aceleași măsuri pentru atingerea obiectivului comun, în special în problemele de detaliu. De aceea, Recomandările stabilesc standarde minime de acțiune pentru țări, necesare implementării în detaliu a acestora conform condițiilor lor specifice și cadrului constituțional. Recomandările cuprind toate măsurile pe care sistemele naționale ar trebui să le pună în aplicare în domeniul justiției penale și sistemelor de reglementare legislativă; măsurile preventive pe care să le ia instituțiile financiare și alte activități comerciale și profesii specifice și cooperarea internațională.

Prima ediție a celor 40 Recomandări a fost emisă în 1990 ca o inițiativă de a combate folosirea necorespunzătoare a sistemelor financiare de către persoane care spală banii proveniți din droguri. În 1996 Recomandările au fost amendate pentru prima dată pentru

¹ FATF este un organism inter-guvernamental care stabilește standarde și dezvoltă și promovează politici de combatere a spălării banilor și finanțării terorismului. Acesta are în prezent 33 membri: 31 țări și guverne și două organizații internaționale; și mai mult de 20 de observatori: cinci organisme regionale tip FATF și mai mult de 15 alte organizații sau organisme internaționale. O listă cu toți membri și observatorii poate fi găsită pe website-ul FATF la adresa <http://www.fatf-gafi.org/Members.en.htm>

a reflecta tipologiile de spălare a banilor. Ediția 1996 a celor 40 Recomandări, a fost aprobată de mai mult de 130 de țări și constituie standardul internațional de combatere a spălării banilor.

În luna octombrie 2001 FATF și-a extins mandatul în vederea cuprinderii problemei finanțării terorismului, și a făcut pași importanți în întocmirea celor 8 Recomandări Speciale privind Finanțarea Terorismului. Aceste Recomandări conțin un set de măsuri menite să combată finanțarea actelor de terorism și organizațiilor teroriste și sunt complementare celor 40 Recomandări².

Un element cheie în lupta împotriva spălării banilor și finanțării terorismului îl constituie necesitatea monitorizării și evaluării sistemelor de țări cu privire la aceste standarde internaționale. Evaluările mutuale efectuate de FATF și organismele regionale tip FATF, precum și evaluările efectuate de FMI și Banca Mondială sunt un mecanism vital pentru asigurarea ca Recomandările FATF sunt implementate efectiv de către toate țările.

² Cele 40 Recomandări și 8 Recomandări Speciale au fost recunoscute de către Fondul Monetar Internațional și Banca Mondială ca fiind standarde internaționale de combatere a spălării banilor și finanțării terorismului.

CELE 40 DE RECOMANDARI

A. SISTEME JURIDICE

Scopul infracțiunii penale de spălare a banilor

1. Fiecare țară trebuie să ia acele măsuri care să permită incriminarea spălării banilor pe baza Convenției ONU din 1988 împotriva Traficului Ilegal de Droguri și Substanțe Psihotrope (Convenția de la Viena) și a Convenției Națiunilor Unite din 2000 privind Crima Organizată Transnațională (Convenția de la Palermo).

Fiecare țară trebuie să extindă infracțiunea de spălare a banilor la toate infracțiunile grave, în vederea includerii în cadrul acesteia a celei mai vaste game de infracțiuni predicat. Infracțiunile predicat pot fi descrise prin referința la toate infracțiunile, sau la o limită legată fie de o categorie de infracțiuni grave, fie de pedeapsa cu închisoarea aplicabilă infracțiunii predicat (abordare de tip limită), sau o listă de infracțiuni predicat, sau la o combinație a acestor abordări.

În cazul țărilor care aplică o abordare de tip limită, infracțiunile predicat trebuie să cuprindă toate infracțiunile care sunt în categoria infracțiuni grave prevăzute de legislația lor națională sau să includă infracțiuni care se pedepsesc cu pedeapsa maximă sau cu mai mult de un an închisoare sau, în cazul țărilor care au prevăzute în sistemul lor juridic un număr limitat de infracțiuni, lista infracțiunilor predicat trebuie să cuprindă toate infracțiunile care sunt sancționate cu pedeapsa maximă de mai mult de șase luni închisoare.

Indiferent de tipul de abordare adoptat, fiecare țară trebuie să includă cel puțin o serie de infracțiuni din fiecare categorie desemnată de infracțiuni³.

Infracțiunile predicat de spălare a banilor trebuie să fie extinse astfel încât să conducă la acelea comise în altă țară, care constituie o infracțiune în acea țară, și care ar fi constituit infracțiune predicat dacă ar fi apărut în interiorul țării. Țările trebuie să prevadă ca singura condiție ca, dacă s-ar fi comis în interiorul țării, aceasta faptă ar fi constituit o infracțiune predicat.

Tările pot să prevadă ca infracțiunea de spălare a banilor să nu se aplice persoanelor care au comis infracțiunea predicat, atunci când acest lucru este cerut de principiile fundamentale ale legilor lor interne.

³ A se vedea definiția „categoriilor desemnate de infracțiuni” din „Definirea termenilor”.

2. Tarile trebuie sa se asigure ca:

- a) Intenția și cunoașterea cerută pentru a proba infracțiunea de spălare a banilor, este în conformitate cu standardele prevăzute în Convențiile de la Viena și Palermo, inclusiv conceptul ca un astfel de element intențional poate fi dedus din împrejurări faptice obiective.
- b) Răspunderea penală și, în cazul în care aceasta nu este posibilă, răspunderea civilă sau administrativă trebuie să se aplice persoanelor juridice. Aceasta nu înlătură procedurile penale, civile sau administrative cu privire la persoanele juridice din țările în care există aceste forme de răspundere. Persoanele juridice trebuie să fie subiect al sancțiunilor efective proporționale cu fapta și descurajante. Astfel de măsuri trebuie să existe fără a afecta răspunderea penală a indivizilor.

Masurile asiguratorii și de confiscare

3. Tarile trebuie să adopte măsuri similare aceluia prevăzute în Convențiile de la Viena și Palermo, inclusiv unele măsuri legislative, pentru a permite autorităților competente să confiscă bunurile spălate, castigurile obținute din spălarea banilor sau din infracțiunile pedesecate, instrumentele folosite sau destinate comiterii oricărei infracțiuni de spălare a banilor, sau a unor bunuri de valoare corespunzătoare, fără a prejudicia drepturile unei terțe parti de bună credință.

Asemenea măsuri ar trebui să includă competența de: (a) identifica, a urmări și a evalua bunurile care este supuse confiscării; (b) a lua măsuri asiguratorii, cum sunt blocarea și sechestrarea pentru prevenirea oricărei operațiuni, transfer sau înstrăinare a unor asemenea bunuri; (c) acționa pentru prevenirea sau anularea acțiunilor care aduc prejudicii capacității statului de a recupera bunul care este supus confiscării; și (d) de a lua orice măsuri adecvate de investigație.

Tarile pot avea în vedere adoptarea de măsuri, care să permită confiscarea unor astfel de castiguri sau instrumente de realizare a acestora, fără să necesite o condamnare penală sau pot să ceară unui infractor să demonstreze originea legală a proprietății pretinse a fi pasibilă de confiscare, în măsura în care o astfel de cerință este în conformitate cu principiile legilor interne.

B. MASURI CARE TREBUIE LUATE DE CATRE INSTITUTIILE FINANCIARE SI DE ACTIVITATILE ȘI PROFESIUNILE NE-FINANCIARE PENTRU PREVENIREA SPALARII BANILOR SI FINANTARII TERORISMULUI

4. Tarile trebuie să se asigure că legile de păstrare a confidențialității din instituțiile financiare nu au efect limitativ asupra implementării Recomandărilor FATF.

Identificarea clienților si păstrarea înregistrărilor

5*.Institutiile financiare nu trebuie sa deschida conturi anonime sau conturi care în mod evident sunt pe nume fictive.

Instituțiile financiare trebuie sa ia masuri de identificare a clienților si verificare a identitatii acestora atunci când:

- initiaza relațiile de afaceri;
- efectuează tranzacții ocazionale: (i) peste limita stabilita; sau (ii) care sunt transferuri electronice, in condițiile prevazute de Nota Interpretativa la Recomandarea Speciala VII;
- exista o suspiciune de spălare a banilor sau finanțare a terorismului; sau
- instituția financiara are îndoieli cu privire la veridicitatea sau adecvarea datelor privind identificarea clienților obținute anterior.

Masurile de identificare a clienților (CDD) care trebuie luate sunt, după cum urmează:

- (a) identificarea clienților si verificarea identitatii clienților utilizând drept surse documente, date sau informații independente si de încredere⁴.
- (b) identificarea proprietarului/beneficiar real si luarea de masuri rezonabile pentru verificarea identitatii acestuia, in așa fel ca instituția financiara sa cunoască cine este acest proprietar/beneficiar real. Pentru persoanele juridice si aranjamentele respective, acestea ar trebui sa includă luarea de către instituțiile financiare a acelor masuri rezonabile pentru intelegerea structurii de control si de proprietate a clientului.
- (c) obținerea de informații privind scopul si natura intenționala a unei relații de afaceri.
- (d) realizarea identificării clienților in cazul unei relații de afaceri si monitorizarea tranzacțiilor realizate pe parcursul acelei relații pentru a se asigura ca tranzacțiile realizate sunt conforme cu ceea ce instituția cunoaște cu privire la un client, activitatea si profilul de risc al acestuia, incluzând, acolo unde este necesar, sursa fondurilor.

Instituțiile financiare trebuie sa aplice fiecare dintre măsurile de identificare a clientilor de la paragrafele (a) pana la (d) de mai sus, dar pot decide extinderea acestor masuri asupra unor probleme sensibile din punct de vedere al riscului, funcție de tipul de client, relație de afaceri sau tranzacție. Masurile luate ar trebui sa fie conforme cu orice norme emise de autoritatile competente. Pentru categorii cu grad mai înalt de risc, instituțiile financiare ar trebui sa ia masuri mai severe de identificare a clienților. In anumite situații, acolo unde sunt riscuri reduse, tarile pot decide ca instituțiile sa aplice masuri reduse sau simplificate.

⁴ Documentele, datele sau informațiile care constituie o sursa de încredere, independenta, vor fi denumite in cele ce urmează „date de identificare”.

Instituțiile financiare trebuie să verifice identitatea clientului și proprietarului-beneficiar real, înainte sau în cursul stabilirii unei relații de afaceri sau efectuării unei tranzacții pentru clienții ocazionali. Tarile pot permite instituțiilor financiare completarea verificărilor, cât de urgent posibil, după stabilirea unei relații, acolo unde riscurile de spălare a banilor sunt administrate în mod eficient, și acolo unde este necesar, să nu fie întrerupt cursul normal al tranzacției.

Acolo unde instituția financiară nu este în măsură să se conformeze paragrafelor (a) până la (c) de mai sus, aceasta nu ar trebui să deschidă contul, să inițieze relații comerciale sau să efectueze tranzacția, ci să înceteze relația de afaceri, și trebuie să aibă în vedere și întocmirea unui raport de tranzacții suspecte în legătura cu clientul.

Aceste cerințe trebuie să se aplice tuturor clienților noi, deși instituțiile financiare trebuie să aplice aceste Recomandări și clienților existenți, pe baza situației concrete și riscului, și ar trebui să realizeze identificarea clienților pe baza relațiilor existente, la momentul potrivit.

6.* Instituțiile financiare trebuie ca, pe lângă măsurile aplicate în mod normal în vederea identificării clienților, să întreprindă următoarele măsuri în legătura cu persoanele expuse din punct de vedere politic:

- (a) să dețină sisteme corespunzătoare de management al riscului pentru a determina în ce măsură clientul este o persoană expusă din punct de vedere politic.
- (b) să obțină aprobarea conducerii pentru stabilirea unei relații de afaceri cu acești clienți.
- (c) să adopte măsuri rezonabile pentru stabilirea sursei de avere și a sursei fondurilor.
- (d) să efectueze monitorizarea relației de afaceri în curs.

7. Instituțiile financiare trebuie ca, pe lângă realizarea în mod normal a măsurilor de identificare a clienților, să întreprindă următoarele măsuri în relația de corespondent bancar și alte relații similare desfășurate trans-frontalier.

- (a) Colectarea de informații suficiente privind instituția corespondentă în vederea înțelegerii în totalitate a naturii activității corespondentului și a stabili, din informațiile disponibile public, reputația instituției și calitatea supravegherii, inclusiv dacă aceasta a făcut obiectul vreunei investigații de spălare a banilor sau finanțare a terorismului sau unei acțiuni de reglementare.
- (b) Evaluarea controalelor efectuate de instituția corespondentă în domeniul combaterii spălării banilor și finanțarea terorismului;
- (c) Obținerea aprobării conducerii, înainte stabilirii unei noi relații de corespondent;

* Recomandările marcate cu un asterisc, trebuie citite în corelare cu Nota Interpretativă corespunzătoare.

- (d) Stabilirea, pe baza de documente, a responsabilitatilor fiecărei instituții;
- (e) În legătura cu „platile prin conturi”, luarea acelor masuri care sa o satisfacă, ca banca corespondenta a verificat identitatea si a întreprins masurile de identificare a clienților care au acces direct la conturile acesteia si ca este în măsura sa furnizeze, la cererea băncii corespondente, date corespunzătoare de identificare a clienților.

8. Instituțiile financiare trebuie sa acorde o atenție speciala oricăror amenintari în domeniul spalarii banilor ce ar putea apare ca urmare a noilor tehnologii sau a tehnologiilor în dezvoltare, care ar putea favoriza anonimatul si, în cazul în care este necesar, sa ia masuri de prevenire a utilizării acestora în schemele de spălare a banilor. În special, instituțiile financiare trebuie sa dețină politici și proceduri necesare eliminării oricaror riscuri specifice în cadrul relațiilor de afaceri sau tranzacțiilor ne-fata-în-fata.

9*. Tarile pot permite instituțiilor financiare sa se folosească de intermediari sau terțe parti în vederea realizării elementelor (a) până la (c) ale procesului de identificare a clienților sau de începere a unei afaceri, cu condiția îndeplinirii criteriilor de mai jos. Acolo unde este permisa o astfel de utilizare a informațiilor anterioare, responsabilitatea finala pentru identificarea si verificarea clientului este a instituției financiare pe care se bazează terța parte.

Criteriile care trebuie îndeplinite sunt, după cum urmează:

(a). O instituție financiara care se bazează pe o terța parte ar trebui sa obtina imediat informațiile necesare privind elementele (a) până la (c) ale procesului de identificare a clientilor. Instituțiile financiare trebuie sa ia masurile corespunzătoare în așa fel încât copii ale datelor de identificare si alte documente relevante privind cerințele de identificare ale clienților sa fie puse la dispoziția terților, la cerere, fara întârziere.

(b) Instituția financiara trebuie sa fie satisfăcuta de modul în care o terța parte este reglementata si supravegheata, si ia masuri în vederea respectării cerințelor privind identificarea clienților, în conformitate cu Recomandările 5 si 10.

A fost lăsată în sarcina fiecărei tari stabilirea tarilor în care poate fi localizata o terța parte care îndeplinește condițiile cerute, tinand cont de informațiile disponibile pentru tarile care nu aplica sau care aplica în mod inadecvat Recomandările FATF.

10*. Instituțiile financiare trebuie sa păstreze, pentru o perioada de cel puțin cinci ani, toate înregistrările necesare privind atât tranzacțiile interne cat si cele internaționale, care sa permită autoritatilor competente sa raspunda urgent la cererile de informații primite de la autoritățile competente. Asemenea iredregistrari trebuie sa fie suficiente, astfel încât sa permită reconstituirea tranzacțiilor individuale (incluzând sume si tipuri de valuta, daca este cazul) astfel încât sa furnizeze, daca este necesar, dovezi pentru urmărirea penala a activitatilor infracționale.

Instituțiile financiare trebuie să păstreze înregistrările privind datele de identificare obținute în procesul de identificare a clienților (de exemplu, copii sau înregistrări ale documentelor oficiale de identificare, cum ar fi: pașapoarte, cărți de identitate, carnet de conducere sau documente similare), fișe de cont sau corespondența comercială, pentru o perioadă de cel puțin cinci ani după încheierea relației de afaceri.

Datele de identificare și înregistrare a tranzacției trebuie să fie disponibile pentru autoritățile competente din țara respectivă, în conformitate cu sarcinile acestora.

11*. Instituțiile financiare trebuie să acorde o atenție specială tuturor tranzacțiilor complexe, neobișnuit de mari și a celor neuzuale, care nu au un scop economic sau legal vizibil. Temeiul și scopul unei astfel de tranzacții trebuie, în măsura posibilului, examinate, cele constatate menționate în scris și puse la dispoziția autorităților competente și auditorilor.

12*. Cerințele de identificare a clienților și cele de păstrare a înregistrărilor, prevăzute în Recomandările 5, 6 și 8 – 11, se aplică afacerilor ne-financiare și profesiunilor, în următoarele situații:

- (a) cazinourilor – atunci când clienții se angajează în tranzacții financiare egale cu, sau care depășesc limita stabilită;
- (b) agenților imobiliari – atunci când sunt implicați în tranzacții pentru clienții lor privind vânzarea și cumpărarea de bunuri imobiliare;
- (c) dealerilor de metale și pietre prețioase – atunci când aceștia se angajează în orice tranzacție cu un client realizată în numerar, în suma egală cu sau care depășește limita stabilită;
- (d) avocați, notari sau alte profesii legale independente și contabili, atunci când aceștia pregătesc sau efectuează tranzacții în numele clientului, privind următoarele activități:
 - vânzări și cumpărări de imobile;
 - administrarea banilor, obligațiunilor sau altor active ale clientului;
 - administrarea conturilor bancare, de economii sau obligațiuni;
 - organizarea contribuțiilor pentru crearea, operarea sau administrarea societăților;
 - crearea, operarea sau conducerea persoanelor juridice sau aranjamentelor legale și vânzarea și cumpărarea societăților comerciale.
- (e) societăți de administrare și companii furnizoare de servicii, atunci când pregătesc efectuarea unei tranzacții sau realizează o tranzacție pentru un client privind activitățile listate în definiția cuprinsă în „Definiția termenilor”.

Raportarea tranzacțiilor suspecte și modul de îndeplinire a obligațiilor

13.* Dacă o instituție financiară suspectează sau are indicii temeinice să suspecteze faptul că fondurile sunt rezultatul unei activități infracționale sau se referă la finanțarea terorismului, trebuie să i se ceară, în mod direct prin lege sau regulament, să raporteze prompt suspiciunile pe care le are Unității de Informații Financiare (FIU).

14.* Instituțiile financiare, directorii, funcționarii și angajații acestora trebuie:

a). Sa fie protejați prin intermediul prevederilor legale de răspunderea penală și civilă generată de încălcarea oricărei restricții privind dezvăluirea informațiilor, impuse prin contract sau prin intermediul oricărei prevederi legale, de reglementare sau administrative, dacă raportează, cu buna credință, la FIU suspiciunile pe care le au, chiar dacă nu au cunoscut exact care era activitatea infracțională ce a stat la baza raportării, și indiferent de existența în fapt a activității ilegale;

b) Sa li se interzică prin lege dezvăluirea faptului ca un raport de tranzacții suspecte (RTS) sau informații aferente acestuia au fost transmise FIU.

15.* Instituțiile financiare vor realiza programe împotriva spălării banilor și finanțării terorismului. Aceste programe vor include:

- (a) Realizarea unor politici, proceduri și controale interne inclusiv, aranjamente de management al conformității corespunzătoare și proceduri de recrutare adecvate pentru asigurarea de standarde înalte de angajare a personalului;
- (b) Un program continuu de pregătire profesională a personalului;
- (c) O funcție de audit pentru testarea sistemului

16.* Cerințele prevăzute în Recomandările 13 la 15 și 21 se aplică tuturor afacerilor și profesiunilor ne-financiare, care fac obiectul următoarelor calificări:

- (a) avocaților, notarilor, altor profesii juridice independente și contabililor trebuie să li se ceară raportarea tranzacțiilor suspecte atunci când se angajează, pentru și în numele clientului, într-o tranzacție financiară legată de activitățile descrise în Recomandarea 12(d). Tarile sunt puternic încurajate să extindă cerința de raportare la restul activităților profesionale desfășurate de contabili, inclusiv audit;
- (b) dealerilor de metale și pietre prețioase trebuie să li se solicite raportarea tranzacțiilor suspecte atunci când aceștia se angajează în orice tranzacție în numerar cu un client, în suma egală sau mai mare decât limita stabilită;
- (c) societăților de administrare și societăților de servicii financiare trebuie să li se solicite raportarea tranzacțiilor suspecte pentru un client, atunci când se angajează pentru sau în numele clientului într-o tranzacție în legătură cu activitățile la care se referă Recomandarea 12(e).

Avocaților, notarilor, altor profesii independente și contabililor, care acționează ca și profesioniști independenți nu li se cere să raporteze suspiciunile pe care le au dacă informațiile respective au fost obținute în situația în care aceștia fac obiectul secretului profesional sau privilegiului legal profesional.

Alte măsuri destinate să împiedice spălarea banilor și finanțarea terorismului

17. Tarile trebuie sa asigure existenta unor sanțiuni eficiente, proporționale si descurajante, fie ele penale, civile sau administrative, aplicabile persoanelor fizice sau juridice care fac obiectul acestor Recomandări, care nu se conformează cerințelor privind spălarea banilor si finanțarea terorismului.

18. Tarile nu trebuie sa aprobe întierea sau sa accepte continuarea funcționarii băncilor fantoma. Instituțiile financiare trebuie sa refuze inițierea sau continuarea unei relații de corespondent bancar cu o banca fantoma. Instituțiile financiare trebuie, de asemenea, sa si ia masuri de protejare contra realizării unei relații de corespondent bancar cu o instituție financiara din străinătate care permite utilizarea conturilor sale de către băncile fantoma.

19.* Tarile trebuie sa aibă in vedere :

- a. Implementarea unor masuri aplicabile pentru detectarea sau monitorizarea transporturilor fizice de bani peste granița si a instrumentelor negociabile de plata la purtător, asigurarea protejarii cu strictete a folosirii corecte a informațiilor, fara insa sa împiedice în vreun fel libera circulație a capitalurilor.
- b. Fezabilitatea și utilitatea unui sistem în care, băncile și alte instituții financiare și intermediarii sa raporteze toate tranzacțiile interne și externe mai mari de o suma fixa, la o agenție centrala naționala care are o baza de date computerizata disponibila autoritatilor competente pentru a o utiliza în cazurile de spălare de bani sau de finanțare a terorismului, pentru a asigura protejarea cu strictete a folosirii corecte a informațiilor.

20. Tarile trebuie sa aibă în vedere aplicarea Recomandărilor FATF în activități economice și profesioni, altele decât activitățile ne-financiare și profesiunile desemnate, care prezintă risc de spălare de bani sau finanțare a terorismului.

Tarile trebuie sa încurajeze continuu dezvoltarea tehnicilor moderne și de siguranța a administrarii banilor, care sunt mai puțin vulnerabile la spălarea banilor.

Măsuri care trebuie luate în cazul tarilor care nu respecta sau respecta insuficient Recomandările FATF

21. Instituțiile financiare trebuie sa acorde o atenție deosebita relațiilor de afaceri și tranzacțiilor cu persoane, inclusiv societati comerciale și instituții financiare din tarile care nu aplica sau aplica insuficient Recomandările FATF. Oricând aceste tranzacții nu au nici un scop vizibil economic sau legal, trebuie examinat, în măsura posibilului, scopul acestora, constatările trebuie consemnate în scris și puse la dispozitia autorităților competente în vederea sprijinirii acestora. Atunci când o astfel de tara continua sa nu aplice sau sa aplice insuficient Recomandările FATF, tarile trebuie sa aibă competenta de a aplica masuri adecvate de combatere.

22. Instituțiile financiare trebuie să se asigure că principiile aplicabile instituțiilor financiare, care sunt menționate mai sus se aplică, de asemenea, sucursalelor și filialelor din străinătate, în mod deosebit în țările care nu aplică sau aplică insuficient Recomandările FATF, în măsura în care legislația și reglementările legale aplicabile pe plan local permit acest lucru. Atunci când legislația și reglementările legale aplicabile pe plan local interzic implementarea acestora, autoritățile competente din țara instituției-mamă trebuie informate de către instituțiile financiare că ele nu pot aplica Recomandările FATF.

Reglementare și supraveghere

23.* Țările trebuie să se asigure că instituțiile financiare sunt subiect al reglementărilor adecvate și al supravegherii și implementează efectiv Recomandările FATF. Autoritățile competente trebuie să ia măsurile legislative sau de reglementare pentru a împiedica necesare deținerii, de către infractori sau asociații lor să fie beneficiarii reali ai unor interese semnificative sau de control într-o instituție financiară, sau să dețină o funcție de conducere într-o asemenea instituție.

Pentru instituțiile financiare, subiect al Principiilor Fundamentale, măsurile de reglementare și de supraveghere care se aplică pentru necesitățile prudențiale și care, de asemenea, sunt relevante pentru spălarea banilor, trebuie aplicate de o manieră asemănătoare în situațiile de combatere a spălării banilor și finanțării terorismului.

Alte instituții financiare trebuie autorizate sau înmatriculate și reglementate adecvat și trebuie să fie supuse supravegherii sau urmăririi atente în scopul combaterii spălării banilor, având în vedere riscul de spălarea banilor și finanțarea terorismului în acel sector. Ca o cerință minimă, activitățile care furnizează servicii de transfer de bani sau valori, sau schimb de bani, trebuie autorizate sau înmatriculate și supuse unor sisteme efective de monitorizare și asigurare a respectării cerințelor naționale de combatere a spălării banilor și finanțării terorismului.

24. Activitățile economice ne-financiare și profesiunile desemnate trebuie supuse măsurilor de reglementare și de supraveghere așa cum sunt stabilite mai jos:

a) Cazinourile trebuie supuse unui regim cuprinzător de reglementare și de supraveghere care să asigure că ele au aplicat efectiv măsurile necesare de combatere a spălării banilor și finanțării terorismului. Cerințele minime sunt:

- cazinourile trebuie autorizate;
- autoritățile competente trebuie să ia măsurile necesare legislative sau de reglementare pentru a împiedica infractorii sau pe asociații lor să dețină sau să fie beneficiarii reali ai unor interese semnificative sau de control, să dețină o funcție de conducere într-un cazinou, sau să fie operator al unui cazinou;
- autoritățile competente trebuie să se asigure de efectivă supraveghere a cazinourilor pentru a respecta cerințele de combatere a spălării banilor și finanțării terorismului.

b) Tarile trebuie sa se asigure ca alte categorii de activități economice ne-financiare și profesioniști desemnate sunt supuse sistemelor efective de monitorizare și asigurare a conformitatii lor cu cerințele de combatere a spălării banilor și finanțării terorismului. Acestea trebuie realizate pe baza de expunere la risc. Aceasta poate fi realizată de către o autoritate guvernamentală sau de către o organizație de auto-reglementare corespunzătoare, cu condiția ca o astfel de organizație să poată asigura ca membrii săi respecta obligațiile ce le revin pe linia combaterii spălării banilor și finanțării terorismului.

25.* Autoritățile competente trebuie să elaboreze ghiduri și să furnizeze feedback care să ajute instituțiile financiare și activitățile economice ne-financiare și profesiunile desemnate în aplicarea măsurilor naționale pentru combaterea spălării banilor și finanțării terorismului și, în special, în depistarea și raportarea tranzacțiilor suspecte.

C. MASURI INSTITUTIONALE ȘI ALTE MASURI NECESARE ÎN SISTEMELE DE COMBATERE A SPĂLĂRII BANILOR ȘI FINANȚĂRII TERORISMULUI

Autoritățile competente, competențele și resursele lor

26.* Tarile trebuie să înființeze un FIU care să servească drept centru național pentru primirea (și, după caz, de solicitare), analizare și difuzare a RTS* și altor informații privind potențiale cazuri de spălarea banilor sau finanțare a terorismului. FIU-ul trebuie să aibă acces, direct sau indirect, la momentul potrivit, la informațiile financiare, administrative și de aplicare a legii de care acesta are nevoie pentru îndeplinirea sarcinilor sale, inclusiv a analizelor asupra RTS-urilor.

27.* Tarile trebuie să se asigure că autoritățile desemnate de aplicare a legii au responsabilități în investigațiile privind cazurile de spălare a banilor și finanțarea terorismului. Tarile sunt încurajate să sprijine și să dezvolte, în măsura în care este posibil, tehnici investigative speciale potrivite pentru investigarea cazurilor de spălare a banilor, cum ar fi, livrare controlată, operațiuni cu agenți sub acoperire și alte tehnici relevante. De asemenea, țările sunt încurajate să folosească alte mecanisme efective, cum ar fi utilizarea permanentă sau temporară de grupuri specializate în investigarea de active și investigații în colaborare cu autoritățile competente adecvate din alte țări.

28. Atunci când desfășoară investigații pentru infracțiuni de spălare a banilor și infracțiuni predate aferente, autoritățile competente trebuie să poată obține documente și informații care să fie folosite în acele investigații, în urmărirea penală și acțiuni care au legătura cu acestea. Aceasta trebuie să includă competențe pentru folosirea măsurilor asigurătorii de obținere a evidentelor ținute de instituțiile financiare și alte persoane, pentru detectarea de persoane și sedii și pentru confiscarea și obținerea de dovezi.

* Rapoarte de Tranzacții Suspecte (*n.tr.*)

29. Autoritățile de supraveghere trebuie să aibă competente adecvate pentru a monitoriza și a asigura respectarea de către instituțiile financiare a cerințelor de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului, inclusiv autoritatea de a desfășura inspecții. Ele trebuie să fie împuternicit să obțină orice informație de la instituțiile financiare, care sunt relevante pentru monitorizarea conformității și pentru a aplica sancțiuni administrative adecvate pentru nerespectarea unor astfel de cerințe.

30. Tarile trebuie să pună la dispoziția autorităților lor competente, implicate în combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului, resursele financiare, umane și tehnice adecvate. Tarile trebuie să pună în aplicare acele mecanisme care să asigure că personalul acelor autorități este de o înaltă integritate.

31. Tarile trebuie să se asigure că persoanele care elaborează politici, FIU-rile, autoritățile de aplicare a legii și de supraveghere dețin mecanisme efective, care-i împuternicesc să coopereze și, unde este cazul, să se coordoneze reciproc în ceea ce privește dezvoltarea și implementarea de politici și activități pentru combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului.

32. Tarile trebuie să se asigure că autoritățile competente pot revedea eficacitatea sistemelor lor de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului prin păstrarea de statistici complete referitoare la eficacitatea și eficiența unor astfel de sisteme. Acestea trebuie să cuprindă statistici referitoare la RTS-uri primite și transmise, la investigațiile financiare privind spălarea banilor și finanțarea terorismului, urmăriri penale și condamnări, sau bunuri blocate, sechestrate și confiscate, și asistența juridică reciprocă sau alte cereri de cooperare internațională.

Transparența persoanelor juridice și aranjamentelor legale

33. Tarile trebuie să ia măsuri pentru a preveni folosirea ilegală a persoanelor juridice de către spălătorii de bani. Tarile trebuie să se asigure că informațiile cu privire la beneficiarul real și cel care deține controlul persoanelor juridice, care pot fi obținute sau accesate la timp de către autoritățile competente sunt adecvate, nu sunt eronate și sunt de actualitate. În mod deosebit, țările care au persoane juridice ce au competența de emitere acțiuni la purtător trebuie să ia măsurile adecvate care să asigure că aceste persoane nu sunt folosite pentru spălare de bani și să poată demonstra că aceste măsuri sunt adecvate. Tarile trebuie să aibă în vedere măsuri de facilitare a accesului la beneficiarul real sau deținătorul controlului real de la instituțiile financiare prin aplicarea cerințelor stabilite prin Recomandarea 5.

34. Tarile trebuie să ia măsuri de prevenire a folosirii ilegale a aranjamentelor legale de către spălătorii de bani. În mod deosebit, țările trebuie să se asigure că există informații adecvate, neeronate și de actualitate despre societățile de administrare create pe baza unor instrucțiuni precise, inclusiv informații despre fondator, administrator și beneficiari, care pot fi obținute sau accesate la timp de către autoritățile competente. Tarile ar putea avea în vedere măsuri de facilitare a accesului la beneficiarul real și la

informațiile de control de la instituțiile financiare prin aplicarea cerințelor stabilite prin Recomandarea 5.

D. COOPERARE INTERNAȚIONALĂ

35. Tarile trebuie să ia măsuri imediate pentru a deveni parte la și pentru a implementa în întregime Convenția de la Viena, Convenția de la Palermo și Convenția Internațională a Națiunilor Unite din 1999 privind reprimarea finanțării terorismului. De asemenea, țările sunt încurajate să ratifice și să implementeze alte convenții internaționale relevante, cum ar fi Convenția Consiliului Europei din 1990 privind spălarea, depistarea, sechestrarea și confiscarea produselor infracțiunii și Convenția Inter-Americană din 2002 împotriva terorismului.

Asistența juridică reciprocă și extrădarea

36. Tarile trebuie să acorde în regim de urgență, constructiv și efectiv cea mai largă gamă de asistență juridică reciprocă în legătura cu investigațiile privind spălarea banilor și finanțarea terorismului, urmărirea penală și procedurile legate de acestea.

În mod special, țările trebuie:

- a. să nu interzică sau să pună condiții restrictive nerezonabile sau neconforme cu prevederile legislației în vigoare privind acordarea de asistență juridică reciprocă;
- b. să se asigure că există un circuit clar și eficient pentru rezolvarea cererilor de asistență juridică reciprocă;
- c. să nu refuze rezolvarea unei cereri de asistență juridică reciprocă pentru unicul motiv că se considera că infracțiunea implică și probleme fiscale;
- d. să nu refuze o cerere de asistență juridică reciprocă pe motiv că legile cer instituțiilor financiare să păstreze secretul sau confidențialitatea.

Tarile trebuie să ia măsuri astfel încât competența autorităților competente prevăzute de Recomandarea 28 să se extindă, de asemenea, asupra răspunsurilor la cererile pentru asistență juridică reciprocă și, dacă sunt în concordanță cu cadrul lor legal intern, să răspundă la cererile adresate direct, de către autoritățile competente judiciare sau de aplicare a legii din străinătate.

Pentru a evita conflictele de jurisdicție, trebuie acordată atenție alegerii și aplicării mecanismelor pentru determinarea celui mai bun loc de desfășurare a urmăririi penale a acuzațiilor, în interesul aplicării legii, în cazurile care fac obiectul urmăririi penale în mai multe țări.

37. Tarile trebuie să acorde asistență juridică reciprocă, pe cât posibil, chiar în condițiile în care infracțiunea nu este incriminată în legislația ambelor țări.

În situațiile în care, în vederea acordării de asistență juridică reciprocă în cazurile de extrădare, se solicită incriminarea respectivei infracțiuni în legislația ambelor țări, acea

cerinta trebuie îndeplinita indiferent daca ambele tari plasează infracțiunea in aceeași categorie de infracțiuni sau definesc infracțiunea cu aceeași terminologie, dacă ambele tari incriminează conduita care sta la baza infracțiunii.

38.* Trebuie sa existe autoritatea de a trece imediat la acțiune ca răspuns la cererile lansate de o alta tara pentru a identifica, bloca, sechestra și confisca bunurile spălate, câștigurile din spălare de bani sau din infracțiunile predicat, instrumentele folosite în sau care se intenționează a fi folosite în comiterea acestor infracțiuni, sau bunurile de valoare corespunzătoare. Trebuie sa existe, de asemenea, înțelegeri pentru coordonarea sechestrării și confiscării castigurilor, care pot include impartirea bunurilor confiscate.

39. Tarile trebuie sa recunoască spălarea banilor ca o infracțiune pentru care se aplica legislația privind extradarea. Fiecare tara trebuie fie sa extrădeze proprii cetateni, fie în cazurile când tarile nu fac acest lucru numai pe motive de naționalitate, la cererea tarii care solicita extrădarea, sa transmită fara întârziere cazul la autoritățile sale competente în scopul urmăririi penale a infracțiunilor precizate în cerere. Acele autoritati trebuie sa ia o decizie și sa aplice procedurile lor de aceeași maniera ca și în cazul oricărei alte infracțiuni predicat prevăzuta de legislația interna a acelei tari. Tarile respective vor coopera , în special asupra aspectelor procedurale și probatorii, pentru a asigura eficienta unor astfel de urmăriri penale.

Potrivit cadrului lor legal, tarile trebuie sa aibă în vedere simplificarea extrădării prin acceptarea transmiterii directe a cererilor de extrădare între ministerele similare, extrădând persoane numai pe baza de ordine de arestare sau de judecare, și/sau introducând o extrădare simplificata a persoanelor asupra cărora s-a căzut de acord ca pot fi exceptate de la procedurile formale de extrădare.

Alte forme de cooperare

40.* Tarile trebuie să se asigure că autoritățile lor competente furnizează cel mai înalt nivel de cooperare internaționala partenerilor lor străini. Trebuie sa existe canale clare și efective de facilitare a schimbului de informații direct, prompt și constructiv între parteneri, fie în mod spontan, fie la cerere, a informațiilor legate atât de spălarea banilor, cât și de infracțiunile predicat. Schimburile trebuie permise fara condiții restrictive.

În mod special:

- a. Autoritățile competente nu trebuie sa refuze o cerere de asistență pentru singurul motiv ca se considera ca implica și probleme fiscale.
- b. Țările nu trebuie să invoce legi care cer instituțiilor financiare să păstreze secretul profesional sau confidențialitatea, ca un motiv de refuz de cooperare.
- c. Autoritățile competente trebuie sa aibă competenta de a efectua anchete și acolo unde este posibil, investigații în numele partenerilor străini.

În cazurile în care competenta de a obține informații, stabilita de o autoritate competenta străina, nu este inclusa în mandatul partenerului său, tarile sunt, de asemenea, încurajate sa permită un schimb de informații prompt și constructiv cu țările ne-partenere.

Cooperarea cu autoritățile străine, altele decât partenerii, poate apărea direct sau indirect. Când sunt incertitudini în legătura cu caile adecvate de urmat, autoritățile competente trebuie, mai întâi, să contacteze partenerii lor străini pentru asistență.

Tările trebuie să inițieze controale și să stabilească măsuri de protecție pentru a se asigura că informațiile schimbate de autoritățile competente sunt folosite numai în modul autorizat, în conformitate cu obligațiile lor privind protecția confidențialității și a datelor.

DEFINIREA TERMENILOR

În aceste Recomandări sunt folosite următoarele abrevieri și referințe:

„**Beneficiar real**” se referă la persoana /persoanele fizica(e) care dețin proprietatea sau controlul asupra unui client și/sau persoana în numele căreia are loc tranzacția. De asemenea, cuprinde acele persoane care exercită controlul efectiv asupra unei persoane juridice sau a unui aranjament juridic.

„**Principii de baza**” se referă la Principiile de Baza pentru Supravegherea Bancară Efectivă, emise de Comitetul de la Basel privind Supravegherea Bancară, Obiectivele și Principiile cu privire la Reglementarea Pieței Valorilor Mobiliare emise de Organizația Internațională a Comisiilor Valorilor Mobiliare și Principiile de Supraveghere a Asigurărilor, emise de Asociația Internațională de Supraveghere a Asigurărilor.

„**Categoriile desemnate de infracțiuni**” înseamnă :

- participarea la un grup de crimă organizată și racheti ;
- terorism, inclusiv finanțarea terorismului ;
- trafic cu ființe umane și contrabanda cu imigranți;
- exploatare sexuală, inclusiv exploatarea sexuală a copiilor;
- traficul ilegal de droguri și substanțe psihotrope;
- traficul ilegal de arme;
- traficul ilegal de bunuri furate și alte bunuri;
- corupție și mită;
- fraudă;
- falsificare de bani;
- falsificarea și pirateria de produse;
- infracțiuni de mediu;
- omor, vătămare corporală gravă;
- răpirea, reținerea ilegală de persoane și luarea de ostatici;
- jaf sau furt;
- contrabanda;
- extorcarea;
- falsificarea;
- piraterie; și
- patrunderea în piață și manipularea acesteia

Atunci când se decide felul infracțiunii care trebuie considerată infracțiune predicată, din categoriile listate mai sus, fiecare țară poate decide, în concordanță cu legislația sa internă, cum va defini acele categorii și natura oricărui element anume al acelor infracțiuni, care duce la încadrarea lor în categoria infracțiuni grave.

„Categoriile desemnate de activitati ne-financiare si profesii” înseamnă :

- a. Cazinouri (ce includ si cazinouri Internet).
- b. Agenți imobiliari
- c. Dealeri de metale prețioase;
- d. Dealeri de pietre prețioase
- e. Avocații, notari, alte profesii juridice independente – aceasta se refera la persoane care isi exercita profesia în mod independent, parteneri sau profesioniști angajați în cadrul firmelor de profesioniști. Aceasta nu înseamnă ca se refera la acele categorii de profesioniști care sunt angajati permanenti ai unor entitati economice, nici la profesionistii care lucrează pentru agentiiile guvernamentale care pot fi deja subiect al masurilor de combatere a spălării banilor.
- f. Societățile de administrare și societățile de prestari servicii se refera la toate persoanele sau activitățile economice care nu sunt cuprinse în alta parte de aceste Recomandări și care, ca activitate economica, furnizează următoarele servicii la terte parti:
 - Actioneaza ca agent de formare pentru persoane juridice (societati comerciale);
 - Actioneaza ca (sau aranjează pentru o alta persoana sa acționeze ca) director sau secretar al unei societati, ca partener al unui parteneriat de afaceri sau o poziție similara în legătura cu alte persoane juridice;
 - Asigura un sediu înregistrat, adresa pentru activități economice sau adresa locației unde isi desfășoară activitatea, adresa de corespondenta sau adresa administrativa pentru o societate comerciala, un parteneriat sau orice alta persoana juridică sau aranjament;
 - Actioneaza ca (sau aranjeaza pentru alta persoana sa actioneze ca) administrator al unei anumite societati de administrare;
 - Actioneaza ca (sau aranjeaza pentru alta persoana sa actioneze ca) detinator de acțiuni (alta persoana decât proprietarul actiunilor) in numele altei persoane.

„Limita desemnata” se refera la suma prevăzuta în Notele Interpretative.

„Instituții financiare” înseamnă orice persoana sau entitate care are ca obiect de activitate una sau mai multe din următoarele activități sau operațiuni pentru sau în numele unui client:

1. Acceptarea de depozite și alte fonduri re-platibile de la public⁵
2. Imprumuturi⁶
3. Leasing financiar⁷
4. Transmiterea de bani sau valori monetare⁸

⁵ Aceasta cuprinde, de asemenea, bancile private.

⁶ Aceasta include inter alia: creditul de consum, creditul ipotecar, factoring-ul, cu sau fara recurs, si finantarea tranzactiilor comerciale (inclusiv forfetare).

⁷ Aceasta nu se extinde asupra aranjamentelor de leasing financiar în legătura cu produsele destinate consumului sau alte înțelegeri legale similare.

5. Emiterea sau administrarea mijloacelor de plata (de ex.: carduri de credit și debit, cekuri, cekuri de calatorie, ordine de plata, trate bancare, bani electronici).
6. Garantii și angajamente financiare
7. Negocieri pentru:
 - a) instrumente ale pieței monetare (cekuri, cambii, credit documentar, derivative, etc.)
 - b) schimb valutar;
 - c) rata de schimb valutar, rata dobânzii și indexul instrumentelor financiare;
 - d) valori mobiliare transferabile;
 - e) tranzacții futures pentru bunuri.
8. Participarea la emiterea de valori mobiliare și asigurarea de servicii financiare care au legătura cu aceste emisiuni.
9. Administrarea de portofolii individuale și colective
10. Păstrarea și administrarea numerarului sau a lichiditatilor din valori mobiliare în numele unor alte persoane .
11. Alte investiții, administrarea sau manipularea de fonduri sau bani în numele altor persoane.
12. Subscrierea și plasarea asigurărilor de viata și alte investiții legate de asigurări.
13. Schimbul de bani și de valuta⁹.

Când o activitate financiară este efectuată ocazional sau foarte rar de către o persoană sau entitate (având în vedere criteriile cantitative și absolute) cum ar fi acela ca ar exista un risc minim de apariție a unei activități de spălare de bani, o țară poate decide ca aplicarea măsurilor de combatere a spălării banilor nu este necesară, fie total fie parțial.

În împrejurări strict limitate și justificate, și pe baza unui risc scăzut probat de spălarea banilor, o țară poate decide să nu aplice unele sau toate cele 40 de Recomandări la unele dintre activitățile financiare prezentate mai sus.

„**FIU**” înseamnă Unitate de Informații Financiare.

„**Aranjamente legale**” se referă la societățile de administrare create pe baza unor instrucțiuni precise sau alte aranjamente legale similare.

⁸ Aceasta se aplică activităților financiare atât în sectorul oficial cât și cel neoficial ex: activitatea de transmitere alternativă de bani. A se vedea Nota Interpretativă la Recomandarea Specială VI. Aceasta nu se aplică la nici o persoană fizică sau juridică care furnizează instituțiilor financiare numai un mesaj sau alte sisteme de ajutor pentru transmitere de bani. A se vedea Nota Interpretativă de la Recomandarea Specială VII.

⁹ Aceasta se aplică atât societăților de asigurare, cât și intermediarilor (agenți și brokeri).

„**Persoana juridică**” se refera la corporații, fundații, instituții, parteneriate sau asociații sau orice alte entități similare care pot stabili o relație permanentă de client cu o instituție financiară sau deține o proprietate în alt fel.

„**Plătibil prin conturi**” se refera la conturi corespondente care sunt utilizate direct de către terțe persoane pentru a desfășura activități economice în numele lor propriu.

„**Persoane Expuse Politic**” (PEPs) sunt persoane cărora le-au fost sau le sunt încredințate înalte funcții publice într-o țară străină, spre exemplu șefi de state sau de guverne, politicieni, oficiali guvernamentali de rang înalt, funcționari superiori din sistemul judecătoresc și din armată, persoane din conducerea societăților de stat, importanți oficiali aparținând partidelor politice. Relațiile de afaceri cu membrii de familie sau asociați apropiați ai PEPs implică riscuri legate de reputațiile similare PEPs. Definiția nu intenționează să cuprindă indivizi de rang mediu sau pe cei cu funcții de execuție din categoriile de mai sus.

„**Banca fantoma**” înseamnă o bancă înmatriculată într-o jurisdicție în care ea nu este prezentă fizic și nici nu este afiliată la un grup financiar supus normelor legale.

„**RTS**” se refera la rapoartele de tranzacții suspecte.

„**Supraveghetori**” se refera la autoritățile competente desemnate responsabile de asigurarea conformității instituțiilor financiare cu cerințele de combatere a spălării banilor și finanțării terorismului.

„**Recomandările FATF**” se refera la aceste Recomandări și la Recomandările Speciale FATF privind finanțarea terorismului.

ANEXA

**NOTE INTERPRETATIVE LA
CELE PATRUZECI DE RECOMANDARI**

NOTE INTERPRETATIVE

General

1. Referirile făcute în acest document la “tari” se aplica în mod similar “teritoriilor” sau “jurisdicțiilor”.
2. Recomandările 5-16 și 21-22 prevăd ca instituțiile financiare și ne-financiare și profesiunile desemnate trebuie să întreprindă anumite acțiuni. Aceste referiri solicită tarilor luarea acelor măsuri care vor obliga instituțiile financiare sau ne-financiare și profesiunile desemnate să respecte fiecare Recomandare. Obligațiile de baza cuprinse în Recomandările 5, 10 și 13 trebuie să fie incluse în legi sau regulamente, în timp ce elemente mai detaliate din aceste Recomandări, precum și obligațiile stabilite prin alte Recomandări, pot fi prevăzute fie prin legi sau regulamente, fie prin alte mijloace de punere în aplicare a legii emise de autoritățile competente.
3. Acolo unde se face referire la o instituție financiară care este satisfăcută de un anumit lucru, acea instituție trebuie să fie în măsură să-și justifice aserțiunea față de autoritățile competente.
4. În vederea respectării Recomandărilor 12 și 16, țările nu trebuie să emită legi sau regulamente care se referă în mod exclusiv la avocați, notari, contabili și alte activități ne-financiare și profesioniști, atâta timp cât aceste activități sau profesioniști sunt incluse în legi sau regulamente cuprinzând aceste activități.
5. Notele Interpretative care se aplica instituțiilor financiare sunt, de asemenea, relevante pentru afacerile ne-financiare și profesioniști, acolo unde este cazul.

Recomandările 5, 12 și 16

Limitele valorice stabilite pentru tranzacții (în cadrul Recomandărilor 5 și 12) sunt următoarele:

- Pentru instituții financiare (aplicabile clienților ocazionali, conform Recomandării 5) – USD/EURO 15.000;
- Pentru cazinouri, incluzând cazinourile pe Internet (conform Recomandării 12) – USD/EURO 3.000;
- Pentru dealerii de metale prețioase și pietre prețioase, atunci când se angajează în orice tranzacție în numerar (conform Recomandărilor 12 și 16) – USD/EURO 15.000

Tranzacțiile financiare care depășesc limita desemnată includ situații în care tranzacția este realizată într-o singură operațiune sau în mai multe operațiuni care pot să fie legate între ele.

Recomandarea 5

Identificarea clienților și dezvăluirea informațiilor

- 1) Dacă, pe parcursul stabilirii, în cursul relației cu un client sau la realizarea unei tranzacții ocazionale, o instituție financiară suspectează ca tranzacțiile se refera la spălarea banilor sau finanțarea terorismului, instituțiile financiare trebuie:
 - a) În mod normal, sa identifice și sa verifice identitatea clientului și a proprietarului/beneficiar real permanent sau ocazional, indiferent de orice excepții sau limite stabilite care s-ar putea aplica în alte situații
 - b) Sa transmită la FIU un RTS, în conformitate cu Recomandarea 13.
- 2) Recomandarea 14 interzice instituțiilor financiare, directorilor și angajaților acestora, sa dezvăluie faptul ca un RTS sau informații legate de acesta au fost raportate FIU. Exista un risc potrivit căruia, clienții pot fi informați în mod intenționat atunci când instituția financiară isi indeplinește obligațiile de identificare a clienților în aceste situații. Cunoașterea de către client a unui posibil RTS sau investigații ar putea compromite eforturile viitoare de investigare a operației suspecte de spălare a banilor sau finanțarea terorismului.
- 3) De aceea, în cazul în care instituțiile financiare au o suspiciune ca tranzacțiile se refera la spălarea banilor sau finanțarea terorismului, ar trebui sa ia în considerare riscul de dezvăluire a informațiilor atunci când realizează identificarea clienților. Dacă instituția este de părere, în mod rezonabil, ca realizarea procesului de identificare a clientului sau a potențialului client poate duce la dezvăluirea informațiilor, aceasta poate decide sa nu continue acest proces și sa întocmească un RTS. Instituțiile trebuie sa se asigure de faptul ca salariații lor cunosc aceste aspecte atunci când realizează identificarea clienților și sunt sensibilizați cu privire la aceste aspecte.

Identificarea persoanelor juridice și aranjamente legale

- 4) Atunci când realizează elementele (a) și (b) ale procesului de identificare a clienților, în legătura cu persoanele sau aranjamentele juridice, instituțiile financiare trebuie sa:
 - a) Verifice ca orice persoana care actioneaza în numele clientului este autorizata în acest sens, și sa identifice acea persoana.
 - b) Identifice clientul și sa verifice identitatea acestuia – tipurile de masuri necesare a fi luate în mod normal, în vederea îndeplinirii, în mod satisfăcător, a acestei sarcini necesita obținerea dovezii de înmatriculare sau dovezi similare ale statutului legal al persoanei juridice sau aranjamentului legal, precum și informațiile privind numele clientului, numele administratorilor, forma juridica de organizare, adresa, directorii și prevederile care reglementează dreptul de a tine răspunzătoare persoana juridică sau aranjamentul legal.

- c) Identificarea realilor proprietari/beneficiari, incluzând realizarea unei înțelegeri cu privire la structura proprietății și a controlului, și luarea măsurilor rezonabile pentru verificarea identității fiecărei persoane. Tipurile de măsuri care ar fi, în mod normal, necesare pentru realizarea, în mod corespunzător, a funcțiilor sale cer identificarea persoanelor fizice cu interese legate de controlul entității și identificarea persoanelor fizice care compromit intenția sau administrarea persoanei sau aranjamentului juridic. În situația în care clientul sau proprietarul cu interes de control este o companie publică ce face obiectul reglementărilor în domeniul cerințelor de dezvăluire a informațiilor, nu este necesară căutarea identității sau verificării identității vreunui acționar al acestei societăți.

Informații sau date relevante pot fi obținute de la un registru public, de la client sau din alte surse de informații de încredere.

Utilizarea rezultatelor anterioare ale identificării și verificării deja realizate

- 5) Măsurile de identificare a clienților prevăzute la Recomandarea 5 nu presupun ca instituțiile financiare trebuie să identifice și să verifice în mod repetat identitatea fiecărui client, de fiecare dată când un client realizează o tranzacție. O instituție este îndreptată să se bazeze pe etapele de identificare și verificare care au fost deja parcurse, cu excepția cazului în care nu are îndoieli cu privire la veridicitatea informațiilor. Exemple de situații care pot conduce la astfel de îndoieli, o instituție financiară ar putea apărea acolo unde există o suspiciune de spălare a banilor în legătura cu acest client, sau unde s-a produs o modificare materială în modul în care se efectuează operațiuni în contul clientului, operațiuni care nu corespund profilului activității acestuia.

Momentul verificării

6. Exemple de tipuri de situații în care ar fi permisă finalizarea verificării după încheierea relației de afaceri, datorită faptului că este esențial să nu fie întrerupt procesul normal de afaceri, include:

- Tranzacții ne-fata-în-fata
- Tranzacții cu valori mobiliare. În industria valorilor mobiliare, companiilor și intermediarilor li se poate solicita efectuarea foarte rapidă a tranzacțiilor, în conformitate cu condițiile de piață la momentul la care clientul le contactează și realizarea tranzacției poate fi cerută înaintea finalizării verificării identității.
- Tranzacții cu asigurări de viață. În legătura cu tranzacțiile cu asigurări de viață, tarile pot permite ca identificarea și verificarea beneficiarului poliței să aibă loc după intrarea în relație de afaceri cu acesta. Oricum, în toate aceste cazuri, identificarea și verificarea trebuie să apară la momentul sau înaintea plății, ori la momentul la care beneficiarul intenționează să exercite drepturile care deriva din poliță.

7. Instituțiile financiare trebuie, de asemenea, să adopte procedurile de management al riscului cu respectarea condițiilor în care un client poate utiliza relația de afaceri anterior verificării. Aceste proceduri vor include un set de măsuri cum ar fi o limitare a numărului, tipul și/sau suma tranzacțiilor care pot fi realizate și monitorizarea tranzacțiilor de valori mari sau a celor complexe realizate în afara normelor prevăzute pentru acest tip de relație. Pentru îndrumări pe probleme de administrare a riscului pentru tranzacții ne-fata-în-fata, instituțiile ar trebui să facă referire la convenția privind identificarea clienților de la Basel (secțiunea 2.2.26).¹⁰

Cerința de identificare a clienților existenți

8. Principiile stabilite prin convenția de la Basel privind identificarea clienților existenți trebuie să servească drept ghid atunci când se aplică procesele de identificare a clienților la instituțiile angajate în activitatea bancară și pot fi aplicate, acolo unde acest lucru este relevant, altor instituții financiare.

Măsuri de identificare a clienților simplificate sau restrânse

9. Ca regulă generală, clienții trebuie să facă obiectul întregii game de măsuri de identificare a clienților, incluzând solicitarea de identificare a proprietarului/beneficiar real. Oricum, sunt situații în care riscul de spălare a banilor sau finanțarea terorismului este redus, acolo unde informațiile cu privire la identificarea clientului sau proprietarului/beneficiar real sunt disponibile pentru public sau acolo unde, altundeva în sistemele naționale se realizează verificări și controale. În aceste situații ar fi rezonabil din partea unei țări să permită instituțiilor sale financiare să aplice măsurile simplificate sau restrânse de identificare a clienților atunci când identifică și verifică identitatea clientului și a proprietarului/beneficiar.

10. Exemple de clienți cărora li se pot aplica măsuri de identificare simplificate sau restrânse:

- Instituțiile financiare – dacă fac obiectul cerințelor de combatere a spălării banilor și finanțare a terorismului conform Recomandărilor FATF și sunt supravegheate pentru conformitate prin controale.
- Companiile publice care fac obiectul reglementărilor privind cerințele de dezvăluire a informațiilor.
- Instituțiile guvernamentale sau întreprinderile subordonate acestora.

11. Măsurile simplificate sau restrânse de identificare a clienților trebuie aplicate, proprietarului/beneficiar real al conturilor deținute în comun de către anumite instituții financiare sau profesioniști cu condiția ca acele instituții sau profesioniști să facă obiectul cerințelor de combatere a spălării banilor și finanțare a terorismului conform cu Recomandările FATF și al unor sisteme eficiente de monitorizare și asigurare a

¹⁰» Convenția privind identificarea clienților de la Basel” se referă la documentul conținând îndrumări privind Identificarea clienților de către bănci, emise de către Comitetul de la Basel privind supravegherea bancară, din octombrie 2001.

conformitatii cu acele cerinte. Băncile trebuie, de asemenea, sa tina cont de Convenția de la Basel (secțiunea 2.2.4.) care prevede îndrumări specifice privind situațiile în care un cont deținut de o instituție se poate baza pe un client care este un intermediar financiar în vederea realizării identificării clientului pe baza efectuării acestei operațiuni asupra clienților acestuia (respectiv, proprietarul beneficiar al contului bancar). În anumite situații, documentul privind identificarea clienților va prevedea, de asemenea, îndrumări în legătura cu conturi similare deținute de alte tipuri de instituții financiare.

12. Măsurile de identificare a clienților simplificate sau restrânse pot fi, de asemenea, acceptabile pentru diferite tipuri de produse sau tranzacții cum ar fi (doar exemple):

- Polițe de asigurare de viață, acolo unde prima anuală depășește 1.000 USD/EURO sau prima unică nu depășește 2500 USD/EURO;
- Politele de asigurare pentru scheme de pensii, dacă nu are clauza de transmitere și polita nu poate fi utilizată ca și colateral;
- O pensie, o rentă anuală în condiții favorabile sau schema similară care prevede beneficii pentru salariați în cazul pensionării, atunci când contribuțiile se fac prin deduceri din salarii și regulile schemei nu permit realocarea dobânzii unui membru în cadrul schemei.

13. Țările vor decide, de asemenea, dacă instituțiile financiare pot aplica aceste măsuri simplificate doar clienților din propriile jurisdicții sau le vor permite aplicarea acestora clienților din orice altă jurisdicție despre care țara de origine este satisfăcută ca respectă și implementează în mod eficient Recomandările FATF.

Măsurile simplificate de identificare a clienților nu se aplică ori de câte ori există o suspiciune de spălare a banilor sau finanțare a terorismului sau atunci când se constată existența anumitor scenarii de risc ridicat.

Recomandarea 6

Țările sunt încurajate să extindă cerințele Recomandării 6 la persoanele fizice care dețin înalte funcții publice în țara lor de origine.

Recomandarea 9

Această Recomandare nu se aplică relațiilor externalizate și relațiilor de agent. De asemenea, Recomandările nu se aplică relațiilor, conturilor sau tranzacțiilor dintre instituțiile financiare, pentru clienții acestora. Aceste tipuri de relații sunt reglementate prin Recomandările 5 și 7.

Recomandările 10 și 11

În legătura cu activitatea de asigurări, sintagma „tranzacții” trebuie înțeleasă ca referire la însuși produsul asigurării, plata primei și beneficiile.

Recomandarea 13

1. Referința făcută la activitatea infracțională din Recomandarea 13 privește:

- a) toate actele penale care constituie o infracțiune predicat de spălare a banilor, sau
- b) un minim al acelor infracțiuni care constituie o infracțiune predicat, conform Recomandării 1.

Tările sunt puternic încurajate să adopte alternativa (a). Toate tranzacțiile suspecte, inclusiv tentativele de tranzacții, trebuie raportate, indiferent de suma tranzacției.

2. În procesul de implementare a Recomandării 13, tranzacțiile suspecte trebuie raportate de către instituțiile financiare, indiferent dacă există impresia că implică și probleme de impozitare. Tările vor avea în vedere că, în vederea prevenirii raportării unei tranzacții suspecte de către instituțiile financiare, persoanele care spală bani pot încerca, între altele, să declare că tranzacția lor privește aspecte legate de impozitare.

Recomandarea 14 (dezvăluirea informațiilor)

Atunci când avocații, notarii, alte profesii juridice independente și contabilii, acționând ca și profesioniști independenți din punct de vedere legal încearcă să convingă un client să nu se angajeze într-o activitate ilegală, aceasta nu se interpretează ca o punere în gardă a clientului.

Recomandarea 15

Tipul și amplitudinea măsurilor care urmează a fi luate în aplicarea fiecărei cerințe din Recomandare trebuie să fie corespunzătoare riscului de spălare a banilor și finanțarea terorismului și dimensiunii activităților.

Pentru instituțiile financiare, managementul de administrare a conformității trebuie să includă numirea unui responsabil cu conformitatea la nivelul conducerii.

Recomandarea 16

1. Este emisă pentru ca fiecare jurisdicție să stabilească aspectele care cad sub incidența privilegiului profesional legal și secretului profesional. Aceasta acoperă, în mod normal, informațiile obținute de la avocați, notari sau alte profesii juridice independente sau unul dintre clienții acestora: (a) în cursul stabilirii statutului juridic al clientului acestora; sau (b) în exercitarea sarcinilor lor de apărare sau reprezentare a clientului acestora și/sau privind procedurile judiciare, administrative, de arbitraj sau mediere. Atunci când contabilii fac obiectul aceleiași obligații de păstrare a secretului sau de privilegiu, acestora nu li se solicită, de asemenea, raportarea tranzacțiilor suspecte.

2. Tarile pot permite avocatilor, notarilor, altor profesii independente și contabililor transmiterea RTS către organizațiile profesionale, cu condiția sa existe forme de cooperare corespunzătoare între aceste organizații și FIU.

Recomandarea 19

1. Pentru a facilita detectarea și monitorizarea tranzacțiilor în numerar, fara a împiedica în nici un fel libera circulație a capitalurilor, tarile pot lua în considerare stabilirea unei limite date pentru verificarea, monitorizarea administrativa, declararea sau cerințele de pastrare a înregistrărilor în cazul operațiunilor de transfer trans-frontalier.

2. Dacă o țara descoperă un transport internațional neobișnuit de moneda, instrumente monetare, metale prețioase sau pietre prețioase, aceasta va notifica, dacă e cazul, serviciul vamal sau alte autorități competente ale țării de unde provine transportul și/sau la care acesta este destinat, și va coopera în vederea stabilirii sursei, destinației și scopului acestui fel transport și va lua măsurile care se impun ca urmare a celor de mai sus.

Recomandarea 23

Recomandarea 23 nu va fi citită în sensul ca s-ar cere introducerea unui sistem de revizuire periodica a autorizării persoanelor care detin controlul instituțiilor financiare, mai ales pentru combaterea spălării banilor, ci în sensul de a se sublinia necesitatea de a vedea a măsurilor cu privire la acționarii care dețin controlul în instituțiile financiare (bănci și, în special, cele care nu aparțin sectorului bancar) din punctul de vedere al FATF. Asadar, acolo unde exista teste de evaluare a acționarilor (sau „potriviti și buni”), atenția supraveghetorilor trebuie îndreptată spre relevanța lor pentru scopurile combaterii spălării banilor.

Recomandarea 25

Atunci când se are în vedere furnizarea de feedback, tarile trebuie sa tina cont de Ghidul de bune practici FATF privind acordarea de feedback instituțiilor financiare raportoare și altor persoane.

Recomandarea 26

Atunci când o țara creează o Unitate de Informații Financiare (FIU), trebuie sa aibă în vedere cererea de intrare în Grupul Egmont. Tarile trebuie sa aiba în vedere Declarația de Scop a Grupului Egmont și Principiile sale pentru schimbul de informații între unitățile de informații financiare pentru cazurile de spălare a banilor. Aceste documente stabilesc o orientare importanta privind rolul și funcțiunile unui FIU și mecanismele de schimb de informații între FIU.

Recomandarea 27

Tarile trebuie sa aiba în vedere luarea de masuri, inclusiv legislative, la nivel național, pentru a permite autoritatilor lor competente, care investighează cazuri de spălare a banilor, sa amane sau sa evite arestarea persoanelor suspecte și/sau confiscarea banilor în scopul identificării tuturor persoanelor implicate în astfel de activități sau pentru strangerea probelor. Fara astfel de masuri, utilizarea procedurilor, cum ar fi livrarea controlata și operațiunile cu agent sub acoperire, este împiedicata.

Recomandarea 38

Tarile trebuie sa aibă în vedere :

- 1) Constituirea unui fond de confiscări de active în tara respectiva, în care, toate sau o parte din bunurile confiscate vor fi depozitate pentru autoritățile de aplicare a legii, sănătate, educație sau alte scopuri potrivite.
- 2) Luarea unor astfel de masuri poate fi necesara pentru a permite impartirea între, sau cu alte tari, a bunurilor confiscate în special, atunci când confiscarea este direct sau indirect rezultatul actiunilor de cooperare coordonate ale autoritatilor de aplicare a legii.

Recomandarea 40

1. Pentru scopurile acestei Recomandări:

- „Parteneri” se refera la autoritati care exercita responsabilități sau functii similare.
- „Autoritatea competenta” se refera la toate autoritățile administrative și de aplicare a legii implicate în combaterea spalarii banilor și a finanțării terorismului, inclusiv FIU și supraveghetorii.

2. În funcție de tipul autoritatii competente implicate și de natura și scopul cooperării, canale diferite pot fi potrivite pentru schimbul de informații. Ca exemple de mecanisme sau canale care sunt folosite în schimbul de informații pot fi: înțelegeri bilaterale sau multilaterale sau aranjamente, memorandum-uri de înțelegere, schimburi pe baza de reciprocitate sau prin organizații adecvate internaționale sau regionale. Oricum, aceasta Recomandare nu intentioneaza sa cuprindă cooperarea legata de asistența juridică reciproca sau extrădare.

3. Referințele la schimbul indirect de informații cu autoritatile străine, altele decât partenerii, cuprinde situația când informațiile solicitate trec de la autoritatea straina prin una sau mai multe autoritati interne sau străine, înainte de a fi primite de către autoritatea care le-a solicitat. Autoritatea competenta care solicita informațiile, trebuie sa clarifice întotdeauna în ce scop și în numele cui este facuta solicitarea.

4. FIU-rile trebuie sa aiba competenta de a face investigatii în numele partenerului strain atunci când acestea pot fi relevante pentru analiza unor tranzacții financiare. Ca o cerinta minima, investigatia va include:

- căutare în baza proprie de date, care include informațiile legate de rapoartele de tranzacții suspecte.
- Căutare în alte baze de date la care acesta are acces direct sau indirect, inclusiv baza de date a autoritatilor de aplicare a legii, baze de date publice, baze de date administrative și baze de date comerciale disponibile.

Acolo unde este permis, FIU-rile vor contacta, de asemenea, alte autoritati competente și instituții financiare pentru a obține informații relevante.